

SCIENCE AND EDUCATION
SCIENTIFIC JOURNAL

CERTIFICATE

CONFIRMS THAT

М.Ш.ИСЛАМОВА

PUBLISHED THE ARTICLE TITLED

КАСБИЙ ДУНЁҚАРАШНИ ШАҚЛАНТИРИШ АСОСЛАРИ

IN VOLUME #2 SPECIAL ISSUE #1, MAY 2021

ISSN 2181-0842

WWW.OPENSOURCE.UZ

TOGETHER WE REACH THE GOAL

The background of the cover is a complex, abstract design. It features a large, semi-circular gear-like structure on the left side, composed of various shades of blue and grey. In the center, there is a prominent orange and yellow circular graphic that resembles a stylized sun or a data visualization. This central graphic is surrounded by several overlapping circles and lines. The overall aesthetic is technical and scientific, with a focus on geometric shapes and a color palette of blues, greys, and oranges.

SCIENCE AND EDUCATION

ISSN 2181-0842 VOLUME 2, SPECIAL ISSUE 1

MAY 2021

SCIENCE AND EDUCATION

SCIENTIFIC JOURNAL

ISSN 2181-0842

VOLUME 2, SPECIAL ISSUE 1

MAY 2021

www.openscience.uz

TABLE OF CONTENTS / МУНДАРИЖА

1.	Azamat Ruzvonovich Raxmonov O'quvchilarni ta'limda ijtimoiy pedagogik moslashuvchanligida ota-onalarning rolini oshirish	6
2.	А.Қ.Лутфуллаев Ёшлар тарбияси ва мусиқа санъати	16
3.	Ш.Абдужалилова Умумий ўрта таълим ўқувчиларини мафкуравий тарбиялаш омиллари	24
4.	Sardor Mardanaqulovich Abduxamidov, Jasurbek Muradovich Narimanov Ta'lim menejmentining funksiyalari va bugungi kundagi o'rni	31
5.	M.A.Asadullaeva Inklyuziv ta'limda musiqa terapiya	40
6.	А.А.Бурханов, М.М.Абдужалилова Лексические особенности просторечия русского языка	49
7.	Жамшид Файзуллаевич Равшанов Методы формирования ключевых компетенций на уроках истории	59
8.	Fotima Uralovna Jumanova Янги Ўзбекистон таълим тизимида амалга оширилаётган ислохотлар	67
9.	М.Ш.Исламова Касбий дунёқарашни шакллантириш асослари	78
10.	О.А.Йўлдошев Бошланғич синфларда техноген цивилизациядан фойдаланишнинг педагогик шарт-шароитлари	88
11.	Ж.С.Қаюмов Шашмакомга бахшида умр	98
12.	Ikrom Davronovich Qodirov Tarix fanini o'qitish samaradorligini oshirishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish	106
13.	Мафтуна Курбонова Мустақил ишларни ташкил этиш асосида ўқувчиларнинг ўқиш ва тушуниш даражасини шакллантириш методикаси	114
14.	Sh.R.Mahkamova Insoniyat evolyutsiyasida musiqa san'atining tutgan o'rni	125
15.	С.Р.Мирзаева Талаба валеологик онгининг психологик ҳимоя механизмлари билан детерминантлашуви	133
16.	Г.Мирзарахимова Бўлажак ўқитувчиларни тайёрлашда мустақил таълимнинг ўрни	144
17.	Малоҳат Саиджабборовна Мухитдинова Мусиқа таълимида компьютер дастурларни қўллаш	152
18.	Насиба Холбоевна Элмурзаева, Аширбек Мустафаевич Суяров Самообразование личности в процессе профессиональной подготовки студента	161
19.	Н.Ж.Эшнаев Суицид ва унинг ижтимоий-психологик омиллари	172
20.	Tolib Turgunovich Nazarov, Aziza Mirzabekovna Sayupova Maktabgacha yoshdagi bolalarni kreativ fikrlashga o'rgatishning psixologik aspektlari	180
21.	Одил Файбуллаевич Юнусов Бўлажак мусиқа ўқитувчиларнинг касбий компитентлигини ривожлантиришда вокал фанининг ахамияти	189

Касбий дунёқарашни шакллантириш асослари

М.Ш.Исламова

Тошкент вилояти Чирчиқ давлат педагогика институти

Аннотация: Ушбу мақолада мактаб ўқувчиларининг касбий дунёқарашини кимёвий билимлар асосида шакллантириш педагогик назария ва амалиётнинг асосий вазифаларидан бири эканлиги, долзарблиги, касбий дунёқарашни шакллантиришнинг методологик асослари, ўқув жараёнида кимёвий билимлар асосида ўқувчиларда касбий дунёқарашни шакллантиришнинг назарий асослари ёритилган.

Калит сўзлар: касбий дунёқараш, дунёқараш, интеллектуал ривожланиш, табақалаштирилган ва индивидуаллаштирилган дастурлар, электив таълим, касбий йўналтириш.

Fundamentals of forming a professional worldview

M.Sh.Islamova

Chirchik State Pedagogical Institute of Tashkent region

Abstract: In this article, the main task of pedagogical theory and practice is the formation of a professional worldview of students on the basis of chemical knowledge, its relevance, the methodological foundations of the formation of a professional worldview, the theoretical foundations of the formation of a professional worldview of students on the basis of chemical knowledge.

Keywords: professional worldview, worldview, intellectual development, stratified and individualized programs, elective education, career guidance. The possibilities of forming a professional worldview based on chemical knowledge

Дунёқараш - дунёни ва унинг таркибидаги шахснинг қарашлари, баҳолари ва мажозий ифодалари тизими, инсоннинг атрофдаги воқеликка ва ўзига бўлган муносабати, шунингдек, одамларнинг асосий ҳаётий позициялари, уларнинг эътиқоди, ғоялари, билиш ва фаолият принтсиплари, ушбу қарашлар билан белгиланадиган кадрият йўналишлари тизимидир.

Касбий дунёқарашни шакллантириш муаммоси, дунёнинг илмий манзараси, ўрганилаётган билиш методологияси файласуфлар П.Алексеев, В.Андрушченко, Л.Губерский, И.Добронравова, С.Кириленко, И.Лакатос, Г.Платонов, А.Сpirкин ва бошқалар томонидан тадқиқ этилган [1].

Ўқувчиларнинг илмий ва касбий дунёқарашини шакллантириш А.Бугаев, М.Головко, С.Гончаренко, Л.Зориналарнинг тадқиқотлари, С.Коршак, А.Ляшенко, М.Мартенюк ва бошқаларнинг бугунги кунда дунёқарашини ўрганишга бағишланган илмий изланишлари мавжуд бўлсада бу масала долзарблигича қолмоқда.

Сўнгги йилларда Э.В.Боднарчук, Э.В. Дмитриева, Т.Я.Железна, А.Л.Жохова, В.П.Жукова, С.Ю.Рыбина ва бошқаларнинг тадқиқотларида дунёқараш мавзуси ўз аксини топди.

Психологлар дунёқарашини шахсиятни ривожлантириш контекстида ўргандилар, бу Л.И.Божович, Б.И.Додонов, Г.Э.Залесский, А.Г.Ковалев, И.М.Краснобаев, Н.А.Менчинская, К.Мухина, В.С.Мухина, Ю.Л.Самарина, Т.С.Тамбовтсева, Б.М.Теплова ва бошқаларнинг асарларида аниқ акс эттирилган.

В.В.Гаинулина, И.Я.Лернер, Б.Т.Лихачев, Э.И.Моносзон, Г.В.Мухаметзянова, Т.И.Ойзерман асарларида "дунёқараш" тушунчаси ҳақида педагогик тушунчалар берилган.

Педагогик диагностика ёрдамида ўқувчиларни ривожлантириш ва педагогик педагогик коррекция, ўқитувчилар ва ота-оналарга маслаҳат бериш ва ўқитиш соҳасидаги билим ва тажриба, касбий йўналганлик, касбий ва шахсий ўзини-ўзи ривожлантириш ва бу жараёнларнинг бирлигини таъминлайдиган шароитлар яратилади. Педагогик диагностика ёрдамида ўқувчиларни ривожлантириш ва педагогик педагогик коррекция, ўқитувчилар ва ота-оналарга маслаҳат бериш ва ўқитиш соҳасидаги билим ва тажриба, касбий йўналганлик, касбий ва шахсий ўзини-ўзи ривожлантириш ва бу жараёнларнинг бирлигини таъминлайдиган шароитлар яратилади.

Шу сабабли қуйидагилар мақсад қилиб олинди:

1. "Таълим олувчиларнинг касбий дунёқараши" тушунчасини очиб бериш;
2. Таълим олувчиларнинг касбий дунёқарашининг таркибий қисмларининг таркибини аниқлаш;
3. Ўқувчиларнинг касбий дунёқарашини шакллантириш технологиясини ишлаб чиқиш;
4. Мактаб ўқувчиларининг профессионал дунёқарашини шакллантириш бўйича экспериментал ишларнинг самарадорлигини аниқлаш ва бошқалар.

Шахснинг психологик назарияси (Б.Г.Ананев, Л.С.Выготский, А.Н.Леонтев, Ж.Пиaget, С.Л.Рубинштен ва бошқалар); Шахснинг ривожланиши ва фаолиятининг акмеологик назарияси (Б.Г.Ананиев, А.А.Бодаев, А.А.Деркач, Н.В.Кузмина ва бошқалар);

Шахс дунёқарашини шакллантириш бўйича (В.И.Блохин, Л.Н.Боголюбов, К.Э.Зуев, Г.В.Клокова, Э.И.Моносзон, В.А.Морозов ва бошқалар) ва таълим

жараёнида турли педагогик технологияларни қўллаш муаммолари (В.П.Беспалко, М.В.Кларин, Б.Т.Лихачев, Г.К.Селевко ва бошқалар) [1] томонидан тадқиқ этилган.

Тадқиқот усуллари танлаш ҳал қилиниши керак бўлган вазифаларнинг моҳияти билан аниқланади. Тадқиқот давомида усуллар мажмуаси ишлатилган, шу жумладан: назарий - назарий таҳлил ва ўрганиш предмети муаммосини синтез қилиш; таълимда касбий дунёқарашни шакллантириш бўйича мавжуд тажрибани ўрганиш ва умумлаштириш; педагогик экспериментни ташкил этадиган педагогик объектларнинг ҳолатини (синов, кузатув, сўров), социологик (сўровнома) нинг эмпирик - диагностикаси. Натижаларни қайта ишлаш сифатли таҳлил ва математик статистика усуллари ёрдамида амалга оширилади.

Таълим олувчиларнинг касбий дунёқарашини тушунчасини очиб беришда:

- кимёвий билимлар тизимини ва касбий билимлар, муносабатлар, эътиқодлар, инсоний кадрятлар психодиагностика асосида амалга ошириладиган идеаллар, ўқувчиларни ривожлантириш ва педагогик коррекция, ўқитувчилар ва ота-оналарга маслаҳат бериш ва ўқитиш;

- когнитив таркибий қисм, фан ва касбий билимларнинг, қарашларнинг умумлаштирилган тизимини, эътиқодлар, ўқувчилар фаолиятини тартибга солувчи меъёрлар, тамойилларни ўз ичига олган ҳолда ўқувчининг касбий дунёқарашини таркибий қисмларининг мазмунини аниқлаш;

- кадрятлар ва идеаллар; амалий таркибий қисм ўқувчининг касбни психологик қўллаб-қувватлашга тайёрлигини, қуйидаги йўналишларда касбий фаолиятнинг мақсадлари ва воситаларини танлашни ўз ичига олади: психодиагностика, ўқувчиларни ривожлантириш ва педагогик коррекция, ўқувчилар ва ота-оналарга маслаҳат бериш ва таълим бериш;

- ўқувчиларнинг касбий дунёқарашини шакллантириш, фан ва касбий билимларни ўзлаштиришнинг мазмуни ва усуллари касбий ва шахсий ривожланиш, ўз-ўзини ривожлантириш жараёнлари билан уйғунлаштирадиган технология ишлаб чиқиш лозим.

Ўқувчининг шаклланган касбий дунёқарашини мезонлари ва кўрсаткичлари қуйидагича аниқланади:

- фан ва муайян касбга оид билимларни назарий ва амалий эгаллаш даражаси билан белгиланадиган касбга тайёргарлик;

- касбий мотивация, унинг кўрсаткичи касбга мотивацион-муносабати даражаси ҳисобланади;

- касбий ва шахсий ўзини-ўзи ривожлантириш, унга эришиш учун зарур бўлган профессионалик ғояси ва шахсий салоҳият кўрсаткичи кабилар.

Мактабда ўқувчиларнинг касбга йўналганлигини таъминлашнинг аспектларидан бири сифатида, уларнинг касбий дунёқарашини шакллантириш, куйидаги вазифаларни кўриб чиқишни талаб қилади: касбий психологик ва педагогик дунёқарашни шакллантириш мезонлари ва даражаларини танлаш.

Илмий дунёқарашнинг шаклланиш даражаси мезонларини аниқлаш психологик-педагогик тадқиқотларнинг энг муҳим вазифаларидан биридир, чунки бу дунёқарашнинг таркибий элементларининг сифат ва миқдорий ҳолатининг энг тўлиқ тасвирини олишга имкон беради.

Энциклопедик луғатда "мезон" "бирор нарса баҳоланиши, таърифи ёки таснифи қилинадиган белги" тушунилади; баҳолаш ўлчови. Бу маълум бир стандарт, индикатор бўлиб, биз профессионал психологик ва педагогик дунёқарашнинг шаклланишига баҳо бера оламиз [3]. Ҳар бир мезон ташхис қилинган ҳодисанинг зарурий намоён бўлишини кўрсатадиган бир қатор кўрсаткичларга эга. Бизнинг ишимизда мезон белги сифатида кўриб чиқилади, унинг асосида келажакдаги ўқитувчи-психологнинг профессионал дунёқарашининг таркибий қисмларида юз берадиган ўзгаришлар аниқланади ва бу ўзгаришларни баҳолайди.

Агар сиз "индикатор" тушунчасини очсангиз, унда тушунтириш луғатида С.И.Ожегов, у "... бирор нарсанинг ривожланиши ва ривожланишини баҳолайдиган нарса" деб талқин этилади [3].

Ўқувчи шахсининг касбий дунёқарашини масаласини кўриб чиқишда унинг ривожланиш даражасини баҳолаш мумкин бўлган кўрсаткичларни ажратиб кўрсатиш жуда муҳимдир. Дунёқараш ҳар доим индивидуал тушунча бўлганлиги сабабли, бундай кўрсаткичлар кўп бўлиши мумкин. Амалиёт эса ўқувчилар ўртасида касбий психологик ва педагогик дунёқарашнинг шаклланиш даражасини аниқлаш учун илмий асосланган мезонларни танлашни талаб қилади.

Махсус тадқиқотлар таҳлили ушбу муаммони ҳал қилишда ягона ёндашув йўклигини кўрсатади.

Таълим назарияси ва амалиётида мезонларни асослаш учун умумий талаблар мавжуд (Н.Б.Крилова, С.Г.Спасибенко) [5]:

мезонлар шахсиятни шакллантиришнинг умумий шакллари акс эттириши керак;

мезонлар ўрганилаётган тизимнинг барча таркибий қисмлари ўртасида муносабатларни ўрнатиши керак;

сифат ва миқдорий кўрсаткичлар ижодий фаолият ўлчовини акс эттириши керак.

Н.Г.Огурцов [1] дунёқарашни шакллантиришнинг учта мезонини белгилайди:

1. Интеллектуал-мантикий, бу дунёқарашнинг мазмунли томонларини билишнинг тўлиқлиги, ҳажми, илмий, тизимли, далил, мустаҳкамлик каби хусусиятлари ёрдамида билиб олишга имкон беради;

2. Ўқувчининг эгаллаб олинган билимларга бўлган муносабатини ифодаловчи ҳиссий-ихтиёрий: кизиқиш ва уларга ишониш, ҳиссиёт ва сўз эркинлигида намоён бўлган олинган билимларни қўллашга интилиш;

3. Фаол, турли хил тадбирларни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган ўқувчининг ижтимоий фаоллиги кўрсаткичлари тўпламини ўз ичига олган: билим, меҳнат, ижтимоий-сиёсий, ташкилий.

И.Я.Лернер [2] дунёқарашни шакллантириш тизимининг бир оз фарқли кўрсаткичларини таклиф этади:

- олинган дунёқараш билимлари миқдори ва ундан фойдаланиш қобилияти; бу ҳажм қанчалик катта бўлса, уларни қўллаш доираси кенгрок, билимлар ва улар акс эттирган воқелик ҳодисалари ўртасидаги боғлиқлик қанчалик чуқуррок бўлса, инсоннинг дунёқарашининг назарий даражаси шунчалик юқори бўлади;

- билимни шахсий муносабат, шахснинг позициясига айланган кадрятлар ва ҳаёт принциплари билан ўзаро боғлаш; кадрятлар, эътиқодлар, тамойиллар тизимининг барқарорлиги, дунёқараш билимларини қўллаш йўналиши;

- можаро, муаммоли вазиятлар ўқувчиларнинг касбий дунёқарашини шакллантириш, акмеологик технологияларни ривожлантиришнинг назарий асослари.

Таълим олувчиларнинг интеллектуал ва касбий ҳаракатчанлигига бугунги кунда жамият томонидан қўйилган талаблар акмеологик даражада ўқув жараёни иштирокчиларининг ривожланиши ва ўзини ўзи ривожлантириш қонуниятларини ўрганиш, акмеологик ўқитишнинг янги технологияларини излаш ва ривожлантириш заруриятини келтириб чиқармоқда.

Фойдаланилган адабиётлар

1. Белых А.С. Мировоззрение студенческой молодежи: проблемы формирования: монография /А.С.Белых. – Луганск: Изд-во «Ноулидж», 2012. - 232 с.

2. Лернер И.Я. Подготовка будущих учителей трудового обучения и трудовому воспитание школьников.Педагогические образование.-Вып.№2,- М.:Педагогика,1990.-238-242 с.

3. Ожегов, С. И. Толковый словарь русского языка Текст.: 80 000 слов и фразеологических выражений / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова; Российская АН.; Российский фонд культуры. 2-е изд., испр. и доп. - М. : АЗЪ, 1995.-928 с.

4. Романова В. О. Формирование профессионального мировоззрения будущих педагогов-психологов на основе акмеологического подхода : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.08 / Романова Вера Олеговна; [Место защиты: Рос. гос. ун-т им. Иммануила Канта].- Калининград, 2009.- 268 с.: ил. РГБ ОД, 61 09-13/522

5. Эрназарова Г.О. Шахсни касбий фаолиятга тайёрлашда “Акмеологик ёндашув”нинг зарурлиги// Илмий хабарнома. –Андижон. -№1/2017. -Б 92-94.

6. USAROV J. E. INKLYUZIV TA'LIMNING NAZARIY VA KONTSEPTUAL MASALALARI //INTEGRATION OF SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE. SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL. – 2021. – Т. 1. – №. 02. – С. 37-46.

7. Usarov J. E. Formation Competence at Pupils as the Factor of Increase of Education's Efficiency //Theoretical & Applied Science. – 2017. – Т. 53. – №. 9. – С. 79-82.

8. Usarov J.E. O'quvchilarning malakasini shakllantirish Ta'lim samaradorligini oshirish omili sifatida // Nazariy va amaliy fan. - 2017. - Т. 53. - №. 9. - S. 79-82.

9. Usarov J. Using Teaching Methods for Development Student Competencies //International Journal of Progressive Sciences and Technologies. – 2019. – Т. 15. – №. 1. – С. 272-274.

10. Usarov J. E. Competent Approach for Teaching Physics in Secondary and Post-secondary Educational Institutions //Eastern European Scientific Journal. – 2016. – №. 3.

11. Ravshanov J. F. The importance of working with terms and concepts in teaching history. – 2020.

12. Ravshanov J. F. Some methods of working with historical concepts in history lessons //Международная научно-рецензируемая онлайн конференция «Современная психология и педагогика: проблемы, анализ и результаты. – 2020. – Т. 1. – №. 2. – С. 439-443.

13. Fayzullayevich R. J. FORMATION OF KEY COMPETENCIES IN HISTORY LESSONS.

14. Равшанов Ж. Ф. НЕКОТОРЫЕ МЕТОДЫ РАБОТЫ С ПОНЯТИЯМИ И ТЕРМИНАМИ НА УРОКАХ ИСТОРИИ //Science and Education. – 2020. – Т. 1. – №. Special Issue 4.

15. Fayzullayevich R. J. IMPORTANCE OF CLASSIFICATION OF HISTORICAL TERMS AND CONCEPTS.

16. Рахмонов А. Р. Инновацион таълим кластери ўқув фаолиятига самарали усул сифатида. //Барқарор ривожланишда узлуксиз таълим: муаммо ва ечимлар» халқаро илмий-амалий анжуман. – 2019. – Т. 2. – С. 46.

17. Абдухамидов С. М. и др. РОЛЬ НАРОДНОГО ПРИКЛАДНОГО ИСКУССТВА В ВОСПИТАНИИ МОЛОДЁЖИ //INTERNATIONAL INNOVATION RESEARCH. – 2017. – С. 374-376.

18. Бурханов А. А. Методика изучения вопросительных предложений: "Современный русский язык" для филологов-русистов. – 1993.

19. Umirovich A. O., Abdumajitovna A. S. The Role of Social Intelligence in Personality Maturity //International Journal of Psychosocial Rehabilitation. – 2020. – Т. 24. – №. 4. – С. 3983-3991.

20. Жуманова Ф. У., Жабборова О. М. УЧИНЧИ РЕНЕССАНС ДАВРИДА БОШЛАНГИЧ ТАЪЛИМ //Academic Research in Educational Sciences. – 2020. – Т. 1. – №. 4. – С. 238-243.

21. Махкамов У., Жуманова Ф., Равшанов Ж. БЎЛАЖАК ЎҚИТУВЧИЛАРНИ ТАРБИЯВИЙ ИШЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА БОШҚАРИШГА ТАЙЁРЛАШ //Academic research in educational sciences. – 2020. – №. 3.

22. Исламова М. Ш. The system of methods of forming a professional worldview in students on the basis of chemical knowledge //Образование и воспитание. – 2020. – №. 5. – С. 60-64.

23. Элмурзаева Н. Х. Организационно-педагогические условия профессионального обучения в промышленном колледже учащихся с ограниченными возможностями здоровья //Актуальные проблемы современной науки. – 2012. – №. 5. – С. 84-86.

24. Ashurbek S. FINANCIAL SYSTEM AND FINANCIAL POLICY.

25. Yuldoshev O. TECHNOLOGY-CENTERED CIVILIZATION: GENESIS, DEVELOPMENT PROSPECTS.

26. Эшнаев Н. Ж. Маънавий-ахлоқий муаммоларни илмий тадқиқ этишнинг ўзига хос жиҳатлари //Academic research in educational sciences. – 2021. – Т. 2. – №. Special Issue 1.

27. Абдалова С. Р. ТАЪЛИМ ОЛУВЧИЛАРНИНГ МУСТАҚИЛ ФИКРЛАШНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ПЕДАГОГИК МАҚСАД ВА ВАЗИФАЛАРНИ АНИҚЛАШНИНГ МОҲИЯТИ //Academic research in educational sciences. – 2021. – Т. 2. – №. 2.

28. Лутфуллаев А. К. ИЗ ИСТОРИИ ИСПОЛНИТЕЛЬСТВА НА УЗБЕКСКИХ НАРОДНЫХ ИНСТРУМЕНТАХ //Вестник Восточно-Сибирского государственного института культуры. – 2017. – №. 4. – С. 127-135.

29. Gafurdjanovna B. L. MIXED EDUCATION AS A MODERN PRODUCT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE //International Engineering Journal For Research & Development. – 2020. – Т. 5. – №. 8. – С. 5-5.

30. Primov R. T., Primov R. T., ugli Kayumov J. S. MUSIQA O'QITUVCHISI VA UNING KASBIY MAHORATI.

31. Тошов М. Ж. ПРОФЕССИОНАЛ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА МАЪНАВИЙ ВА МАЪРИФИЙ ТАРБИЯ ИШЛАРИНИ МОНИТОРИНГ ҚИЛИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ //Экономика и социум. – 2021. – №. 1-2. – С. 510-515.

References

1. Belykh A.S. Worldview of student youth: problems of formation: monograph / A.S. Belykh. - Lugansk: Knowledge Publishing House, 2012. -232 p.

2. Lerner I.Ya. Training of future teachers of labor training and labor education of schoolchildren. Pedagogical education. -Issue No. 2, -M.: Pedagogy, 1990.-238-242 p.

3. Ozhegov, S. I. Explanatory dictionary of the Russian language Text .: 80 000 words and phraseological expressions / S. I. Ozhegov, N. Yu. Shvedova; Russian Academy of Sciences; Russian Cultural Foundation. 2nd ed., Rev. and add. - M.: AZ, 1995.-928 p.

4. Romanova VO Formation of the professional worldview of future pedagogical psychologists on the basis of the acmeological approach: dissertation ... candidate of pedagogical sciences: 13.00.08 / Vera Olegovna Romanova; [Place of protection: Ros. state un-t them. Immanuel Kant] .- Kaliningrad, 2009.- 268 p .: ill. RSL OD, 61 09-13 / 522

5. Ernazarova G.O. The need for an "acmeological approach" in preparing a person for professional activity // Scientific Bulletin. –Andijon. -№1 / 2017. -B 92-94.

6. USAROV J. E. THEORETICAL AND CONCEPTUAL ISSUES OF INCLUSIVE EDUCATION // INTEGRATION OF SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE. SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL. - 2021. - T. 1. - №. 02. - С. 37-46.

7. Usarov J. E. Formation Competence at Pupils as the Factor of Increase of Education's Efficiency // Theoretical & Applied Science. - 2017. - T. 53. - №. 9. - S. 79-82.

8. Usarov J.E. Formation of students' skills as a factor in increasing the effectiveness of education // Theoretical and practical science. - 2017. - T. 53. - №. 9. - P. 79-82.

9. Usarov J. Using Teaching Methods for Development Student Competencies // International Journal of Progressive Sciences and Technologies. - 2019. - T. 15. - №. 1. - С. 272-274.

10. Usarov J. E. Competent Approach for Teaching Physics in Secondary and Post-secondary Educational Institutions // Eastern European Scientific Journal. - 2016. - №. 3.

11. Ravshanov J. F. The importance of working with terms and concepts in teaching history. - 2020.

12. Ravshanov J. F. Some methods of working with historical concepts in history lessons // International scientific-peer-reviewed online conference "Modern psychology and pedagogy: problems, analysis and results. - 2020. - T. 1. - No. 2. - S. 439-443.

13. Fayzullayevich R. J. FORMATION OF KEY COMPETENCIES IN HISTORY LESSONS.

14. Ravshanov Zh. F. SOME METHODS OF WORK WITH CONCEPTS AND TERMS IN HISTORY LESSONS // Science and Education. - 2020. - T. 1. - No. Special Issue 4.

15. Fayzullayevich R. J. IMPORTANCE OF CLASSIFICATION OF HISTORICAL TERMS AND CONCEPTS.

16. Raxmonov A. R. Innovative education cluster as an effective method of educational activity. "/// International scientific-practical conference" // Continuing education in sustainable development: problems and solutions ". - 2019. - T. 2. - S. 46.

17. Abdukhamidov SM et al. THE ROLE OF FOLK APPLIED ARTS IN EDUCATION OF YOUTH // INTERNATIONAL INNOVATION RESEARCH. - 2017. -- S. 374-376.

18. Burkhanov AA Method of studying interrogative sentences: "Modern Russian language" for philologists-Russianists. - 1993.

19. Umirovich A. O., Abdumajitovna A. S. The Role of Social Intelligence in Personality Maturity // International Journal of Psychosocial Rehabilitation. - 2020. - T. 24. - №. 4. - S. 3983-3991.

20. Jumanova F. U., Jabborova O. M. PRIMARY EDUCATION IN THE THIRD RENESSANCE // Academic Research in Educational Sciences. - 2020. - T. 1. - №. 4. - S. 238-243.

21. Mahkamov U., Jumanova F., Ravshanov J. ORGANIZATION AND MANAGEMENT OF FUTURE TEACHERS FOR EDUCATIONAL WORK // Academic research in educational sciences. - 2020. - №. 3.

22. Islamova M. Sh. The system of methods of forming a professional worldview in students on the basis of chemical knowledge // Education and upbringing. - 2020. - No. 5. - S. 60-64.

23. Elmurzaeva N. Kh. Organizational and pedagogical conditions of vocational training in an industrial college for students with disabilities // Actual problems of modern science. - 2012. - No. 5. - S. 84-86.

24. Ashurbek S. FINANCIAL SYSTEM AND FINANCIAL POLICY.

25. Yuldoshev O. TECHNOLOGY-CENTERED CIVILIZATION: GENESIS, DEVELOPMENT PROSPECTS.

26. Eshnaev N. J. Specific aspects of scientific research of spiritual and moral problems // Academic research in educational sciences. - 2021. - T. 2. - №. Special Issue 1.

27. Abdalova S. R. THE IMPORTANCE OF DEFINING PEDAGOGICAL GOALS AND OBJECTIVES IN THE DEVELOPMENT OF INDEPENDENT THINKING OF STUDENTS // Academic research in educational sciences. - 2021. - T. 2. - №. 2.

28. Lutfullaev A. K. FROM THE HISTORY OF PERFORMANCE ON UZBEK FOLK INSTRUMENTS // Bulletin of the East Siberian State Institute of Culture. - 2017. - No. 4. - S. 127-135.

29. Gafurdjanovna B. L. MIXED EDUCATION AS A MODERN PRODUCT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE // International Engineering Journal For Research & Development. - 2020. - T. 5. - №. 8. - S. 5-5.

30. Primov R. T., Primov R. T., ugli Kayumov J. S. MUSIC TEACHER AND HIS PROFESSIONAL SKILLS.